

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

тому важливим має стати створення умов для розвитку системи підвищення кваліфікації (перекваліфікації) відповідно до умов, що змінилися. Крім того, науково-освітня інфраструктура країни повинна забезпечити готовність ЗВО для навчання в них осіб з особливими потребами.

Реалізація зазначених заходів може сприяти поверненню кваліфікованих викладачів ЗВО та науковців, які вимушені були залишити країну через війну, та сприяти реалізації візії вищої освіти України, визначену у «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021—2031 роки», а саме – створення конкурентоспроможної системи ЗВО, яка на основі співпраці з науковими установами та представниками бізнесу формує фаховий та науково-освітній потенціал нації на засадах професійного й особистісного розвитку, і при цьому інтегрована у світовий освітній та дослідницький простір [3].

Література.

1. Іванов С.В. Економічне відновлення і розвиток країн після збройних конфліктів та воєн: невтрачені можливості для України. *Економіка України*. 2019. № 1 (686). С. 75-89.

2. В Україні розпочали роботу фонди відновлення у зв'язку зі збройною агресією росії. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/v-ukrayini-rozpochali-robotu-fondi-vidnovlennya-u-zvyazku-zi-zbrojnoyu-agresiyeyu-rosiyi>

3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021—2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

УДК 371.32

РИНОК ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

М.Л. Орлова, С.С. Шекера,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Одеська область належить до регіонів України, у яких туризм набув значного розвитку і є важливим сектором господарства. Про це свідчить інформація Державної служби статистики України [1], відповідно до якої у 2020 році на Одещині працювало 194 туристичних підприємства (туристичних операторів та агентів), за даним показником область знаходилась на п'ятому місці серед регіонів України після міста Києва, Дніпропетровської, Львівської та Харківської областей. Послуги розміщення туристам надавали 147 колективних засобів, загальною місткістю 21707 місць. Зрозуміло, що для успішного функціонування туристичного сектору потрібні фахівці, здатні професійно виконувати свої обов'язки та своєчасно реагувати на зміни та виклики. Зважаючи на вищезазначене, актуальним є аналіз пропозиції освітніх послуг Одеської області у сфері туризму та співставлення її з потребами ринку.

Здобути ступінь вищої освіти бакалавр за спеціальністю 242 «Туризм» на основі повної загальної середньої освіти станом на 2022 рік пропонують п'ять закладів вищої освіти (ЗВО) Одеської області – Ізмаїльський державний гуманітарний університет (ІДГУ), Міжнародний гуманітарний університет (МГУ), Одеська національна академія харчових технологій (ОНАХТ), Одеський національний економічний університет (ОНЕУ) та Одеський національний університет імені І. І. Мечникова (ОНУ). Зазначені заклади, крім МГУ, перебувають у державній формі власності і підпорядковуються Міністерству освіти і науки України (див. табл. 1). Вартість одного року денної форми навчання за контрактом коливається для СВО бакалавр від 28400 до 31100 гривень (рис. 1.).

Таблиця 1. Заклади вищої освіти Одеської області, що здійснюють освітню діяльність за спеціальністю 242 «Туризм» [2]

Характеристика	Назва ЗВО (скорочена)				
	ІДГУ	МГУ	ОНАХТ	ОНЕУ	ОНУ імені І. І. Мечникова
Форма власності	Державна	Приватна	Державна	Державна	Державна
Форма навчання	Денна	Денна	Денна, заочна	Денна	Денна
Ліцензійний обсяг*, зокрема	25	15	55	55	60
	25	15	45	55	60
	—	—	10	—	—

*основа вступу – повна загальна середня освіта

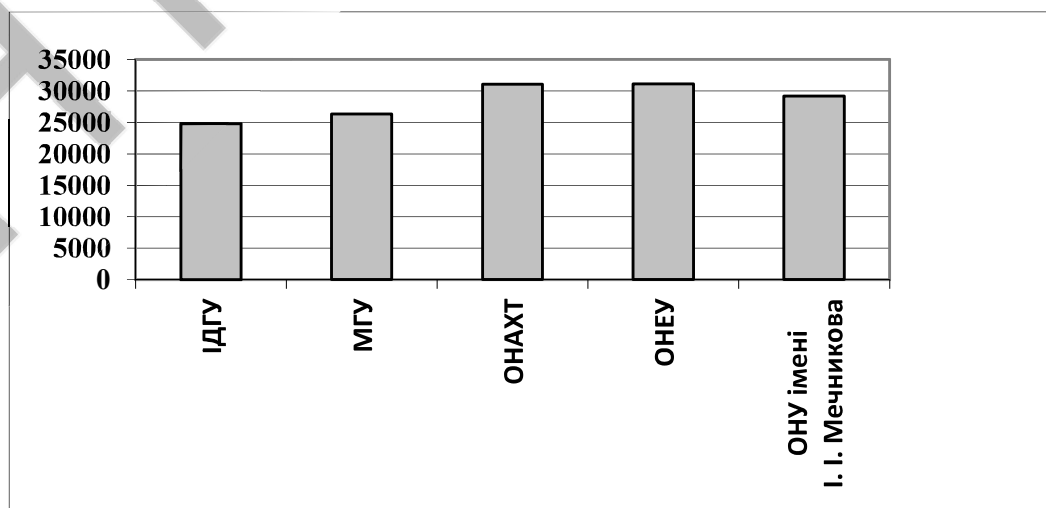

Рис. 1. Вартість одного року денної форми навчання для здобувачів СВО бакалавр (гривень) [3]

Досить суттєво різняться за своїм напрямом факультети, на базі яких здійснюється навчання здобувачів за спеціальністю 242 «Туризм»: факультет управління, адміністрування та інформаційної діяльності в ІДГУ; факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму в МГУ; факультет технології вина та туристичного бізнесу в ОНАХТ; факультет міжнародної економіки в ОНЕУ; геолого-географічний факультет в ОНУ імені І. І. Мечникова. Від специфіки факультету, в рамках якого здобувають вищу освіту майбутні фахівці сфери туризму, залежить перелік вибіркових компонентів освітніх програм, а часто і самі освітні програми у складі спеціальності. Ізмаїльський державний гуманітарний університет пропонує навчання за двома освітніми програмами – «Українське культурознавство та міжкультурна комунікація у туристичній діяльності» та «Туризм», Одеська національна академія харчових технологій здійснює набір здобувачів на освітню програму «Міжнародний туризм», Одеський національний економічний університет – на освітню програму «Економіка та організація туристичної діяльності», Міжнародний гуманітарний університет та Одеський національний університет імені І. І. Мечникова – на освітню програму «Туризм».

У МГУ, ОНАХТ та ОНЕУ основою вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти може слугувати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. МГУ готовий у 2022 році прийняти на навчання 10 молодших спеціалістів на денну форму навчання, ОНАХТ – 25 на денну та 10 на заочну форму навчання, ОНЕУ – 5 на денну.

Заочна форма навчання для вступників 2022 року доступна лише у ОНАХТ, ліцензійний обсяг становить 10 осіб (табл. 1). Кількість здобувачів СВО бакалавр спеціальності 242 «Туризм» у ЗВО області зображена на рис. 2.

Ступінь вищої освіти магістр за спеціальністю 242 «Туризм» можна здобути у трьох закладах Одеської області – в МГУ, ОНАХТ та ОНЕУ (ліцензійний обсяг становить 20, 25 та 30 осіб відповідно). МГУ пропонує опанувати магістрам освітньо-професійну програму «Туризм», ОНАХТ – «Міжнародний туризм», ОНЕУ – «Економіка та організація туристичної діяльності».

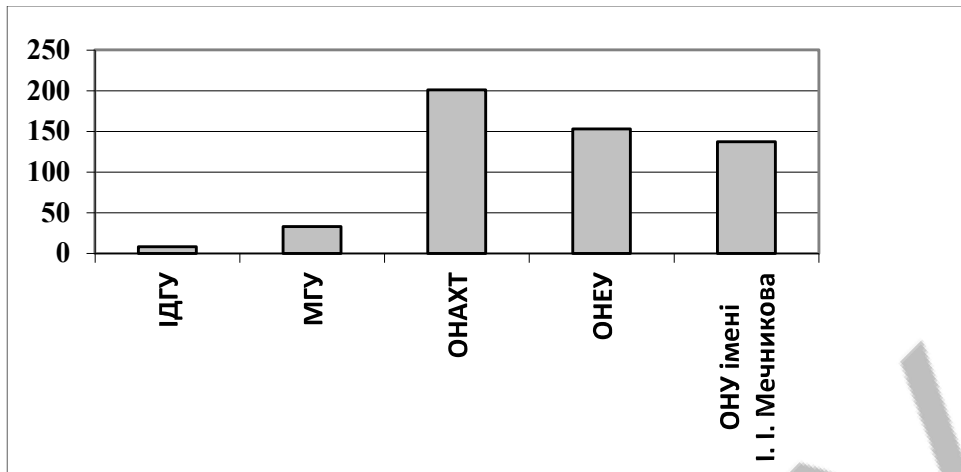

Рис. 2. Кількість здобувачів СВО бакалавр спеціальності 242 «Туризм» [2]

Якість підготовки фахівців у ЗВО Одеської області, що надають освітні послуги у сфері туризму, можна оцінити за допомогою рейтингів університетів. У академічному рейтингу закладів вищої освіти України «Топ-200 Україна 2021» ОНУ імені І. І. Мечникова посідає 14 місце, ОНАХТ – 31, ОНЕУ – 100, МГУ – 153, ІДГУ – 177 [4]. Позиції у міжнародному рейтингу університетів Ranking Web of Universities станом на 2021 рік такі: ОНУ імені І. І. Мечникова – 30 / 4321 (місце серед закладів України / місце серед закладів світу); ОНАХТ – 59 / 6125; ОНЕУ – 131 / 11457; ІДГУ – 197 / 16960; МГУ – 203 / 17608 [5].

Здійснений аналіз засвідчив, що заклади Одеської області здатні забезпечити потреби регіонального туристичного ринку фахівцями з вищою освітою. ЗВО потрібно постійно працювати над підвищенням якості освіти у сфері туризму – ширше застосовувати дуальні форми освіти та інтерактивні методи навчання, спільно зі стейкхолдерами удосконалювати освітні програми та їх окремі компоненти, продовжувати діяльність з інформатизації навчального процесу.

Список літератури

1. Туристична діяльність в Україні у 2020 році : статистична інформація. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 28. 03. 2022)
2. URL: <https://registry.edbo.gov.ua/vishcha-osvita/51/> (дата звернення: 04. 04. 2022)
3. URL: https://vstup.edbo.gov.ua/offers/?qualification=1&education_base=40&speciality=242®ion=51 (дата звернення: 01. 04. 2022)
4. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=6868> (дата звернення: 05. 04. 2022)
5. URL: <https://www.webometrics.info/en/europe/ukraine%20> (дата звернення: 06. 04. 2022)

	ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ О.Р. Трач, Ю.В. Гаріб'яр	
215	АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ОНАХТ Л.О. Ланженко, В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин, О.Р. Трач	477
216	КОМП'ЮТЕРНА КОМУНІКАЦІЯ – НОВИЙ ВИМІР У СПІЛКУВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Г.І. Палвашова, Н.В. Доценко, Т.М. Афанасьєва	478
217	КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ Н.М. Корсікова	480
218	ФОРМИ СПІВПРАЦІ СТЕЙКХОЛДЕРІВ З ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ Н.В. Асауленко, О.В. Ткачук, О.Ф. Щапін	482
219	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ А.Є. Ділова, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	484
220	МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ Л.В. Лебедик Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава	487
221	РОЗВИТОК НАУКОВО-ОСВІТНЬОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ Т.В. Небога, Державна установа «Інститут ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України», м. Одеса	490
222	РИНОК ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ М.Л. Орлова, С.С. Шекера	493
223	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ М.Д. Потапов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Ж.Ф. Дорошенко, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса	496
224	ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ Я.Д. Гусак-Шкловська,	498